

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE GRONOWO ELBLĄSKIE NA LATA 2017 - 2020

I. OPIS PROBLEMU

Narkomania nie jest tylko tragedią ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii. Ważnym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

W celu określenia skali zjawiska problemu używania narkotyków w Gminie Gronowo Elbląskie przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów i nauczycieli gimnazjum oraz rodziców. W badaniu wzięło udział 120 uczniów w wieku od 12 do 18 lat, 17 nauczycieli i 85 rodziców.

Wśród ankietowanych 13 uczniów zażyło narkotyk, uczniowie znają rodzaje narkotyków, najczęściej wymieniają marihuanę. Na pytanie czy narkomania to ważny problem społeczny większość odpowiedziała - *tak*. Uczniowie wskazali również miejsca, gdzie w naszej gminie można spróbować zażyć narkotyk. Najczęściej używanym narkotykiem wymieniana była marihuana, dopalacze i leki uspokajające. Na pytanie czy w Twojej szkole narkotyki są łatwo dostępne 8 osób odpowiedziało – *tak*, pozostali odpowiedzieli *raczej nie* lub *nic o tym nie wiem*. Na pytanie o łatwość dostępu do różnych substancji ankietowani wskazali, że łatwo zdobyć leki uspokajające i marihuanę.

Ponadto 91 uczniów wskazało, że nikt nie składał im propozycji wzięcia narkotyku, a 23 uczniom złożono taką propozycję. Ankietowani wskazali, że gdyby mieli problem z narkotykami to 73 osoby zgłosiłoby się do rodziców, 36 osób do szkoły, pozostali do koleżanek i kolegów. Połowa ankietowanych nie ma zdania na temat atrakcyjności narkotyków, pozostała część uważa, że po zażyciu są kimś lepszym, ciekawszym, że narkotyki są modne, można nabrać dystansu do problemów.

Uczniowie mają świadomość szkodliwości zażywania narkotyków, wiedzą również, że jest to problem społeczny. Niepokojącym jest fakt, że ankietowani uważają, iż sporadyczne zażywanie narkotyków nie jest groźne. Zadowalającym natomiast jest to, że nieznaczna grupka uczniów miała kontakt z narkotykami oraz to, że nie nabywają ich w szkole. Ważny jest również fakt, że z problemem zwróciliby się do rodziców i szkoły.

Ankietowani nauczyciele (17 osób) w większości nie wiedzą czy w szkole istnieje problem narkotyków. Uczniowie ani rodzice nie zgłaszają do nich takich problemów. Badani (41,2%) nie potrafiliby rozpoznać ucznia pod wpływem narkotyków, jak również udzielić mu pierwszej pomocy. Na pytanie czy w szkole zostały opracowane procedury reagowania na przypadki uczniów po spożyciu narkotyków większość odpowiedziała - *tak*.

W ankiecie wzięło udział 85 rodziców gimnazjalistów. Z badań wynika, że dzieci często rozmawiają z nimi o swoich problemach. Większość rodziców wie jak i z kim ich dziecko spędza wolny czas. Tylko 10 rodziców zauważyło, że ich dziecko było pod wpływem narkotyków. Znaczna większość ankietowanych uznała, że nie rozpoznałaby, że ich dziecko

Przewodniczący Rady
Krzysztof Dorosz

jest pod wpływem narkotyków. Rodzice uważają również, że przed nałogami młodzież powinni przestrzegać rodzina i szkoła, w dalszej kolejności radio, prasa, telewizja. Na pytanie, czy na terenie szkoły istnieje zagrożenie narkotykami większość odpowiedziała *nie*, a ponad 1/3 ankietowanych *częściowo*. Ze strony szkoły i gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych rodzice oczekują organizowania dla dzieci czasu wolnego w formie: festynów, zawodów sportowych, organizowania pogadek na wywiadówkach, spotkań z pedagogiem, psychologiem i lekarzem. Rodzice mają świadomość, że ich dzieci dorastają i są narażone na różnego rodzaju zagrożenia. Dlatego tak ważna jest współpraca w rozwoju ich dzieci, aby bezpiecznie dorastały i cieszyły się życiem bez nałogów. Pedagogizacja rodziców odgrywa tu ważną rolę, nakłania do wspólnego spędzania wolnego czasu, co umożliwia pogłębianie więzi rodzinnych.

II. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy (art.10. ust 1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii), obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. Cele programu.

Głównym celem programu z jednej strony jest zmniejszenie rozmiarów problemów narkotykowych, a z drugiej zapobieganie powstawaniu nowych patologii. Ważnym celem jest także zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami.

Program uwzględnia cele dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem narkotyków określone w Narodowym Programie Zdrowia (ustawa z 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym Dz. U. 2015, poz. 1916 ze zm.). Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

2. Główne kierunki działań.

Przedstawione poniżej kierunki działań są zgodne z działaniami zaleconymi przez ustawodawcę.

Niewątpliwie podstawowym zadaniem, jakie realizować musi gmina jest nowoczesna i skuteczna profilaktyka. Powinna ona być ukierunkowana na:

- popularyzację wiedzy na temat uzależnień wśród mieszkańców gminy,

Przewodniczący Rady
Krzysztof Dorosz

- regularną działalność profilaktyczną w szkołach (realizację sprawdzonych w kraju programów profilaktycznych),
- stałą edukację rodziców, ukierunkowaną na wzmacnianie tzw. czynników chroniących młodzież przed uzależnieniami, w tym szczególnie więzi rodzic-dziecko oraz zwiększanie wiedzy i kształtowanie konstruktywnych postaw związanych z nowymi zagrożeniami, takimi jak np. nowe substancje psychoaktywne, tzw. „dopalacze”,
- objęcie opieką dzieci i młodzieży z rodzin z problemem narkotykowym (poprzez działania profilaktyczne adresowane do tej grupy odbiorców),
- edukację osób związanych bezpośrednio z pomaganiem osobom dotkniętym problemem narkotykowym (terapeutów, pedagogów, nauczycieli, lekarzy, pracowników GOPS, policji),
- stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego, rozwijania zainteresowań (głównie dzieci i młodzieży, ale także dorosłych),
- promowanie zdrowego stylu życia (poprzez organizowanie powszechnych imprez kulturalno-sportowych).

3. Planowane do realizacji zadania:

Zadanie pierwsze.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) Dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin,
- 2) Dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od narkotyków,
- 3) Zakup materiałów oraz literatury fachowej,
- 4) Pomoc rehabilitacyjną dla osób uzależnionych.

Zadanie drugie.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) Wspieranie działalności zajęć środowiskowych (opiekuńczo-wychowawczych) i socjoterapeutycznych.
- 2) Organizowanie letnich obozów socjoterapeutyczny dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych narkomanią lub przemocą w rodzinie.
- 3) Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych narkomanią lub przemocą w rodzinie.

Zadanie trzecie.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

- 1) Prowadzenie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i rozwojowych dla młodzieży w szkole i poza szkołą;

Przewodniczący Rady
Krzysztof Dorosz

- spotkania psychoedukacyjne na temat problematyki uzależnień,
 - programy profilaktyczne dotyczące zapobiegania przemocy i uzależnień,
 - programy służące rozwianiu ważnych umiejętności społecznych,
 - programy promujące tzw. zdrowy styl życia.
- 2) Prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci z rodzin z problemem narkotykowym.
 - 3) Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców w ramach działań statutowych i poza statutowych placówek oświatowych i innych instytucji.
 - 4) Współpraca ze szkołami w zakresie działań profilaktycznych.
 - 5) Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.
 - 6) Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktyczno-edukacyjnych, adresowanych do dzieci i młodzieży.
 - 7) Sporządzenie lokalnej diagnozy skali problemów narkotykowych wśród młodzieży.

Zadanie czwarte.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych. służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez współpracę przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii z następującymi podmiotami:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Szkoły,
- Sąd Rejonowy,
- Organizacje pozarządowe z terenu Gminy,
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Elblągu,
- Oddziały Uzależnień z terenu województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Krajowe Biuro ds Przeciwdziałania Narkomanii.

Zależnie od ich właściwości przede wszystkim na:

- 1) Podejmowaniu wspólnych działań edukacyjnych społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie,
- 2) Wymianie informacji w zakresie występowania zjawiska narkomanii na terenie działania samorządu oraz uzyskania pomocy przez osoby uzależnione bądź zagrożone uzależnieniem oraz członkom ich rodzin,
- 3) Udzielenie wsparcia merytorycznego w przedmiocie zagadnień dotyczących narkomanii.

Zadanie piąte:

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

Nawiązanie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim w zakresie udzielania przez tą instytucję pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego oraz przekazywanie przedmiotowych informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin.

Przewodniczący Rady
Krzysztof Dorosz

4. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i przeciwdziałanie narkomanii.

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 przewidziano w budżecie Gminy Gronowo Elbląskie kwotę 7.700 zł. Środki finansowe na realizację programu w latach 2018-2020 będą zaplanowane w budżetach gminy uchwalanych na te lata. Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Realizatorzy Programu.

- Realizacja zadań określonych w programie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz współpracujących instytucji.
- Określone zadania Programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych lub też przekazywanych w drodze zawartego porozumienia.

Przewodniczący Rady
Krzysztof Dorosz